

Ekosystemtjänster i Plönninge: Vägledande dokument för samverkan

Lisa Feuerbach Wengel, Sofia Hedman
Hushållningssällskapet Halland
2022

*Harplinge
Biodlarförening*

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling. Europa
investerar i landsbygdsområden

Introduktion & bakgrund

Projektet Ekosystemtjänster i Plönninge ägs av Hushållningssällskapet Halland som är en rådgivarorganisation inom bland annat jordbruk och biologisk mångfald. Initiativtagare till projektet var Harplinge Biodlarförening med ca 100 medlemmar. När projekttidén växte fram, kring hur man kunde gynna pollineringen på lokal nivå, dvs i Harplinge, stod det klart att samverkan skulle vara en av grundpelarna projektet vilade på. Redan i initieringsprocessen identifierades några aktuella målgrupper, dessa var; biodlare, växtodlare/lantbrukare och allmänheten (trädgårdar).

Detta dokument är vägledande för att arbeta med samverkan i projektform där man behöver utveckla idéer dynamiskt och kan sedan användas för att tydliggöra framgångsmetoder när målbilden eller syftet är klargjort.

Vägledande arbetsprocess för lokal samverkan

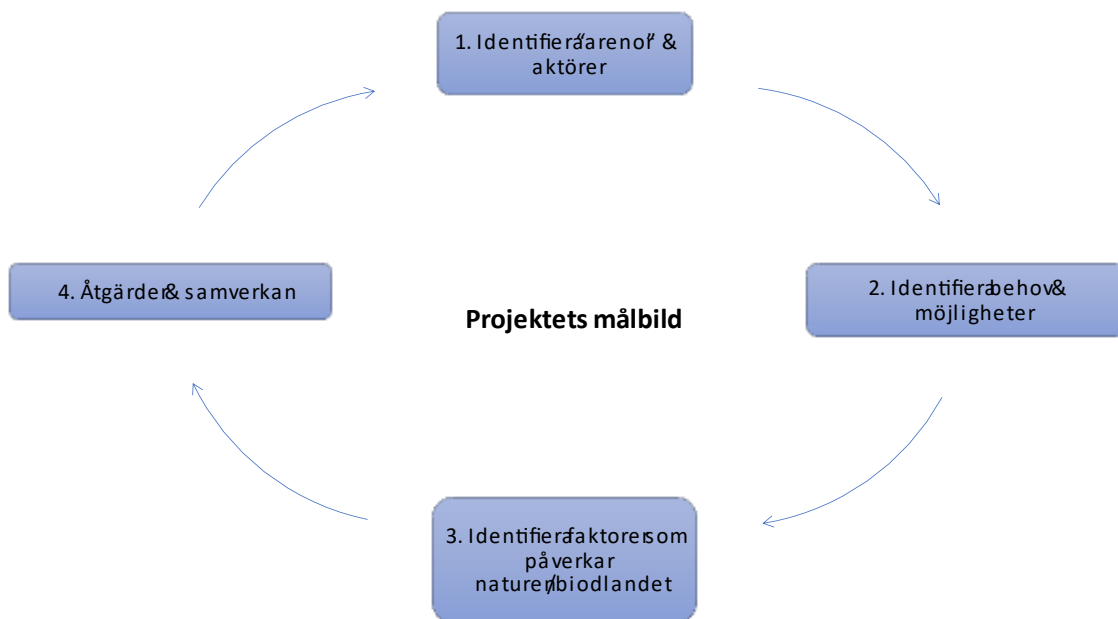
För att kunna skapa attraktiva plattformar för samverkan använde projektet sig av en cirkulär och flexibel arbetsmodell. I sitt ursprung ser den ut som i Figur 1 men anpassas beroende på ämnen och målsättningar som t.ex. Figur 2.

För att kunna använda modellen krävs att syftet och målbilden är tydlig. I ett redan påbörjat projekt brukar detta redan finnas tydligt nedskrivet, dock finns det ofta många delsyften och målbilder i ett projekt och det går att använda modellen upprepade gånger inom ett projekt utifrån olika delmål för att undersöka olika resultat av processerna.

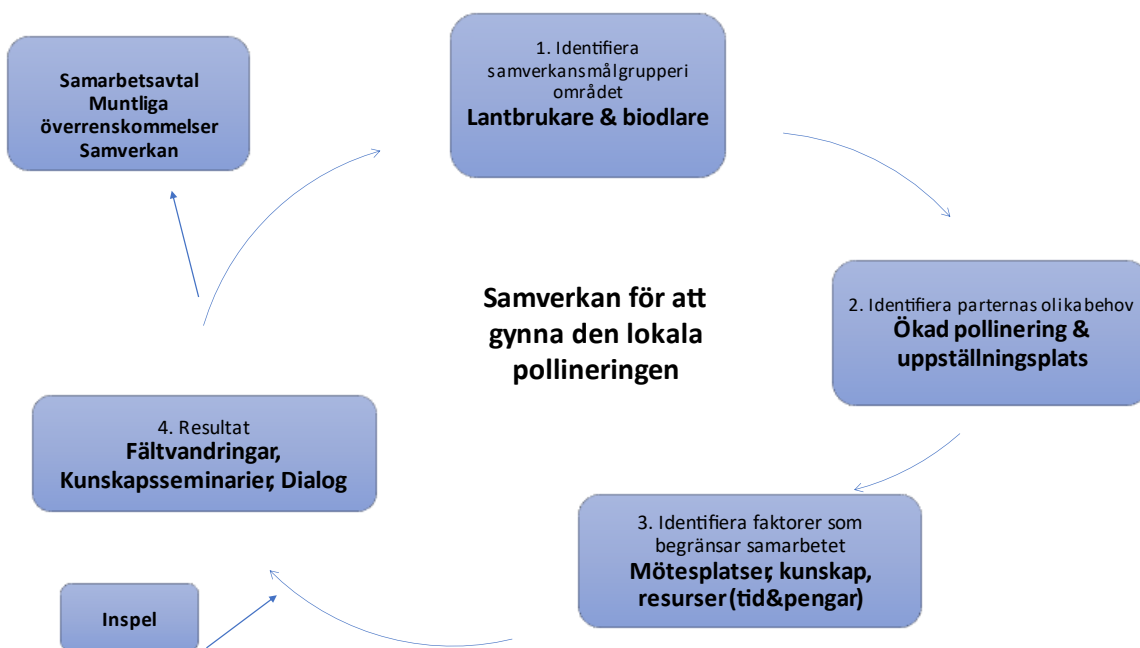
Modellen används för att identifiera samverkansprocesser som resulterar i mer än bara aktiviteter som kan gynna ett samarbete. Resultatet är därför inte en workshop eller en fältvandring utan vad som händer efter den. Man bör utvärdera genomförda aktiviteter för att få en indikation på uppnådd effekt. Upptäcker man vid utvärderingen att aktiviteten inte var tillräcklig kanske man har missat något i processen och då kan man implementera modellen ett varv till. Faktiska samarbeten plockas ut ur modellen och behöver utvärderas på andra sätt.

En replikerbar arbetsmodell?

För pollinering & biodling på lokal nivå

Figur 1. Ursprungsmodellen som går att applicera på det mesta inom projektet.

Figur 2. Anpassad modell till samverkan för exemplet "gynnad pollinering".

Tillämpning

För att förklara hur modellen fungerar används ett fiktivt men mycket troligt exempel utifrån våra erfarenheter i projektet där man först identifierar och sedan sätter målbilden i centrum (se figur 2).

Arbetsprocessen är beskriven utifrån perspektivet hos en initierande aktör. Det kan vara en extern projektledare eller en involverad avnämare som tagit initiativ.

Målbild: ”Samverkan för att gynna den lokala pollineringen”.

Processens olika steg:

1. Identifiera **samverkansmålgrupper** i området. Vilka intresserade aktörer finns i vårt lokala geografiska område Harplinge som kan gynna vår målbild? Två målgrupper som är direkt framträdande är biodlare och lantbrukare, båda med stark koppling till målbilden.
2. Finns det några behov hos våra målgrupper **biodlare och lantbrukare** som om uppfyllda, gynnar målbilden? T.ex lantbrukare vill gärna ha en ökad pollinering för ökad avkastning och biodlare vill ha uppställningsplatser till sina bin (med chans till mer skörd pga stort drag nära kuporna) och det kan även finnas möjlighet att sälja pollinerings-tjänsten. I detta exempel kan det finnas ekonomiska incitament för båda parter. Här framgår vilka beröringspunkter som finns målgrupperna emellan.
3. Behoven **ökad pollinering för ökad skörd** för båda målgrupper behöver utredas mer i detalj och kanske viktigast om det finns några **uppenbara hinder** till varför det inte tidigare finns något samarbete. Det kan saknas kunskap kring området, målgrupperna kanske inte har kommit i kontakt med varandra och det kan finnas resursbrister både tid- och investeringsmässigt. Ofta vet både biodlare och lantbrukare att det finns fördelar för båda parter med samarbeten men man är osäker på om samarbetet kommer ge tillräckligt mycket för att det ska vara värt tiden och investeringen. För att ta sig vidare till nästa steg krävs någon slags **inspel** som i projektets fall har varit projektledarens roll. Men någon form av resurs behöver tillföras för att komma till steg 4.
4. Resultat. I exemplet kan **resultatet** vara en fältvandring med båda målgrupper, en workshop, dialog eller föreläsningar. När man har eliminerat begränsande faktorer och presenterat kunskapen, plattformen etc. för samverkan kan man flytta ut dem faktiska samarbetsformerna/avtalen/resultatet från 4. som uppfyller vår centrala målbild. T.ex så kan ett resultat vara konkreta samverkansavtal där det finns ett register med intresserade individer/aktörer inom målgrupperna. När man plockat ut ett konkret resultat ur modellen kan man börja om, men då med nya aktörer/målgrupper, eller nya samverkansområden.